

TAJEMNICE SZEPCZĄCYCH TUB – AKUSTYCZNA MISJA ODKRYWCÓW

SCENARIUSZ ZABAWY

URZĄDZENIE

Szumiące rury

● CEL ZABAWY

Kształtowanie wrażliwości słuchowej, trening koncentracji oraz pobudzenie wyobraźni akustycznej poprzez bezdotykową eksplorację rezonansu i dźwięków otoczenia.

◆ MIEJSCE

Teren plenerowy (ogród, plac zabaw, park), w którym zainstalowana jest zielona struktura z różowymi tubami.

👤 GRUPA WIEKOWA

4-9 lat

● CZAS TRWANIA

45-60 min

✦ WPROWADZENIE

▲ NARRACJA DLA DZIECI

"Witajcie, Młodzi Odkrywczy!
Widzicie tę niezwykłą, zieloną bazę z różowymi, ukośnymi antenami? To nie są zwykłe rury – to Magiczne Łapacze Szeptów z odległych galaktyk i ukrytych wymiarów Ziemi! W tych rurach nic nie trzeba uderzać, one same śpiewają. Każda z nich łapie inne dźwięki z otoczenia – wiatr, szepty drzew, a może nawet echa z kosmosu – i zamienia je w tajemniczy szum. Kiedy przyłożycie do nich ucho, możecie usłyszeć ich sekrety.
Jesteście gotowi na naszą tajną, akustyczną misję?"

▲ PRZYGOTOWANIE STANOWISKA

- ☐ **Urządzenie Szumiące rury:** Oczyszczenie przestrzeni wokół zielonego heksagonu (Szumiących Rur) dla swobodnego ruchu dzieci.
- ☐ **Otoczenie:** Rozłożenie koca animacyjnego lub karimat do siedzenia w niewielkiej odległości.
- ☐ **Zgromadzenie** w jednym pojemniku wszystkich potrzebnych rekwizytów (wypisanych na końcu scenariusza).
- ☐ **Upewnienie się,** że otoczenie oferuje naturalne tło dźwiękowe (lekki wiatr), bez zagłuszających hałasów z ulicy.

AKTYWNOŚCI I EKSPERYMENTY

1

EKSPERYMENT ·

KOSMICZNY STROICIEL (STROJENIE USZU)

10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Urządzenie Szumiące rury.
- ☐ Miękkie opaski na oczy (dla chętnych dzieci).

INSTRUKCJA

1. Dzieci podchodzą do urządzenia i (jeśli chcą) zakładają na oczy opaski, aby wyostrzyć zmysł słuchu.
2. Na sygnał prowadzącego, po kolei zbliżają ucho do dolnych wylotów różowych rur.
3. Przez minutę trwają w absolutnej ciszy, wsłuchując się w szum bez używania rąk (bez uderzania).
4. Zmieniają rurę na najdłuższą, a potem na najkrótszą i porównują "melodię" (sprawdzają, która brzmi niżej, a która wyżej).

CEL EDUKACYJNY

Wyostrenie zmysłu słuchu i nauka uważności (mindfulness) w izolacji od bodźców wzrokowych.

2

EKSPERYMENT ·

POCZTA WIATRU (TAJEMNICZY SZEPT)

10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Urządzenie Szumiące rury.
- ☐ Małe tubki papierowe (rolki, do precyzyjnego kierunkowania szeptu).

INSTRUKCJA

1. Dzieci dobierają się w pary. Jedno staje na dole urządzenia, przyglądając się dolnym otworom tub, drugie przechodzi na drugą stronę heksagonu do górnych wylotów.
2. Dziecko "nadawca" przykładą papierową rolkę blisko wylotu rury i bardzo cicho szepcze tajne hasło (np. wiatr, chmura, kosmos).
3. Dziecko "odbiorca" nasłuchuje szumu z drugiej strony i próbuje wyłowić z niego słowo.
4. Pary zamieniają się miejscami, testując różne długości rur, by sprawdzić, która najlepiej niesie ich szept.

CEL EDUKACYJNY

Zrozumienie przez doświadczenie empiryczne, jak kształt i zamknięta przestrzeń wpływają na ukierunkowanie i przenoszenie fali dźwiękowej.

3

EKSPERYMENT ·

SYMFONIA NATURY (KONCERT Z ZEWNĄTRZ)

10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Urządzenie Szumiące rury.
- ☐ Naturalne "przeszkadzajki": suche liście, ptasie pióra, zabawkowy wiatraczek.

INSTRUKCJA

1. Jedno dziecko zostaje "Głównym Słuchaczem" i przykładą ucho do najdłuższej różowej tuby.
2. Pozostałe dzieci stają wokół górnych wylotów i tworzą delikatne dźwięki powietrzne: np. mierzwią suche liście tuż nad otworem, wachlują piórami lub puszczaają w ruch wiatraczek.
3. Główny Słuchacz ocenia, który "instrument natury" po wpadnięciu do rury brzmiał najpotężniej.
4. Następuje rotacja, aż każde dziecko doświadczy potęgi wzmocnionego szumu natury.

CEL EDUKACYJNY

Poznanie zjawiska wzmacniania cichych dźwięków otoczenia (rezonansu) oraz akustyki przestrzennej.

AKTYWNOŚCI I EKSPERYMENTY

4

EKSPERYMENT ·

DETEKTYWI DŹWIĘKU (ZAGADKA DŁUGOŚCI)

● 5 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

Urządzenie Szumiące rury.

5 kartoników, każdy z narysowaną różową rurą o innej długości (odpowiadającą tubom na urządzeniu).

INSTRUKCJA

1. Dzieci losują kartoniki.
2. Zadaniem każdego jest odnalezienie w zielonym heksagonie rury, która wielkością odpowiada tej z obrazka.
3. Po odnalezieniu tuby, dziecko przykładą do niej ucho i opisuje reszcie grupy, jaki dźwięk wydaje (np. głęboki jak mruczenie niedźwiedzia czy wysoki jak szum wiatru).
4. Grupa wspólnie sprawdza teorię: czy najdłuższa rura faktycznie mruczy najniższym głosem?

CEL EDUKACYJNY

Kształtowanie zdolności analitycznych i kategoryzowania bodźców słuchowych (korelacja między wysokością dźwięku a długością instrumentu).

5

EKSPERYMENT ·

ECHA EMOCJI

● 10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

Urządzenie Szumiące rury.

Karty z "buźkami" obrazującymi emocje (radość, smutek, strach, złość, spokój).

INSTRUKCJA

1. Prowadzący losuje kartę emocji i dyskretnie pokazuje ją jednemu dziecku z jednej strony konstrukcji.
2. Dziecko musi wydać cichy, bezsłowny dźwięk pasujący do emocji (np. drżące "ooo" dla strachu, spokojne "szszsz" dla spokoju) kierując go do wybranej rury.
3. Dziecko nasłuchujące z drugiej strony próbuje odgadnąć emocję, rezonującą wewnątrz różowej tuby.
4. Sprawdzają, przez którą rurę emocje słyszać najwyraźniej.

CEL EDUKACYJNY

Rozwój inteligencji emocjonalnej i ekspresji poprzez powiązanie barwy wydawanego dźwięku z konkretnymi uczuciami.

6

EKSPERYMENT ·

ŁAPACZ MORSKICH OPOWIEŚCI (RELAKSACJA NA FINAŁ)

● 5-10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

Urządzenie Szumiące rury.

Duże muszle oceaniczne (po jednej na parę/dziecko).

Koce.

INSTRUKCJA

1. Dzieci siadają na kocach wokół heksagonu. Rozdajemy im prawdziwe muszle.
2. Przez minutę wsłuchują się w szum z wnętrza muszli.
3. Następnie podchodzą do urządzenia i porównują ten dźwięk z dźwiękiem płynącym z różowych rur.
4. Zamykają oczy wokół rur i wyobrażają sobie, skąd bierze się ten ogromny, głęboki szum. Na koniec, przytulone uchem do urządzenia, biorą 5 głębokich, uspokajających oddechów.

CEL EDUKACYJNY

Umiejętność świadomego relaksu, wyciszenia układu nerwowego oraz porównywania naturalnych zjawisk akustycznych.

PODSUMOWANIE I REFLEKSJA

PYTANIA DLA DZIECI

- Która rura według Was "szumiała" najciekawiej – najdłuższa czy najkrótsza, i dlaczego tak myślicie?
- Co przypominał Wam szum, który słyszeliście w środku? Ocean, wiatr, a może jakiś pojazd kosmiczny?
- Czy łatwiej było Wam wsłuchać się w dźwięki z otwartymi, czy z zamkniętymi oczami? Dlaczego?
- Gdyby rury mogły mówić w ludzkim języku, jaką tajemnicę z drugiego końca ogrodu mogłyby nam dzisiaj zdradzić?

PODKREŚLENIE WARTOŚCI

- ✦ **Uważność (Mindfulness):** Zdolność do skupienia się na bardzo subtelnych, cichych bodźcach w hałaśliwym świecie.
- ✦ **Kreatywność:** Pobudzenie wyobraźni poprzez nadawanie znaczeń niezdefiniowanemu dźwiękowi i szumom.
- ✦ **Współpraca i komunikacja:** Kształtowanie kompetencji społecznych podczas zabaw opartych na roli "nadawcy" i "odbiorcy" komunikatu.
- ✦ **Inteligencja Emocjonalna i Empatia:** Wyrażanie i odczytywanie emocji na podstawie tonu i barwy głosu/szumu.
- ✦ **Świadomość zjawisk fizycznych:** Empiryczne poznanie podstaw akustyki – tego, jak powietrze i długość materiału wpływają na fale dźwiękowe.

POTRZEBNE AKCESORIA I DODATKI

- **Produkt główny:** Szumiące rury.
 - Kocyki lub karimaty.
 - Miękkie opaski na oczy (dla chętnych).
 - Tekturowe rolki (np. po ręcznikach papierowych).
 - Drobne elementy z natury: kilka suchych, dużych liści, ptasie pióra.
 - Zabawkowy wiatraczek na patyku.
 - 5 wydrukowanych kartoników z rysunkami rur o różnych długościach.
 - 5 wydrukowanych i zaalaminowanych kart z wyraźnymi "buźkami" emocji.
 - Kilka dużych muszli (im większe, tym lepszy rezonans).

CIEKAWOSTKA

"Czy wiecie, dlaczego w tych ogromnych różowych rurach, a także w muszlach, słyszymy taki głośny szum? To nie jest prawdziwy szum uwięzionego tam wiatru ani morza! To zjawisko nazywa się rezonansem akustycznym. Rura działa jak wielki megafon dla wszystkich bardzo cichych dźwięków z otoczenia, których normalnie nie słyszymy (nawet dla szumu Waszej krwi w uchu!). Dźwięki te wpadają do środka i odbijają się od ścianek tam i z powrotem, rosnąc w siłę. Pamiętajcie: im większa i dłuższa rura, tym niższe, bardziej mrujące dźwięki będzie potrafiła wzmocnić!"